

Sygn. akt III AUa 504/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.) SSA Zofia Rybicka - Szkibiel
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. w Szczecinie

sprawy B. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o wyrównanie emerytury i o odsetki

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 czerwca 2013 r. sygn. akt IV U 1337/13

oddala apelację.

SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Urszula Iwanowska SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUa 504/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 26 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. na podstawie art 151 § 1 pkt 1 k.p.a. odmówił ubezpieczonej B. H. uchylecia decyzji z 15 września 2011 r. w części, w jakiej decyzja zawiesza - na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726 ze zm.) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) - prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012r.

Ubezpieczona w odwołaniu od decyzji, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. wniosła o zmianę decyzji i wznowienie wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 r. do listopada 2012 r. wraz z odsetkami.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Koszalinie wyrokiem z 7 czerwca 2013 r. sygn. akt IV U 1337/13 oddalił odwołanie ubezpieczonej.

W toku postępowania Sąd ustalił, że ubezpieczona B. H. 30 stycznia 2006 r. zgłosiła wniosek o emeryturę, pozostając jednocześnie w stosunku pracy. Decyzją z 9 marca 2006r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 1 stycznia 2006 r. i jednocześnie zawiesił prawo do świadczenia wobec kontynuacji zatrudnienia. Od 1 lipca 2000 r. do 7 stycznia 2009 r. obowiązywał przepis art. 103 ustęp 2a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który wprowadzał zasadę każdorazowego zawieszania prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku, pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wypłatę emerytury podjęto dopiero od 1 kwietnia 2009r. (decyzja z 8 maja 2009r..) z uwagi na zmianę przepisów. Ponownie wstrzymano wypłatę świadczenia od 1 października 2011 r. w związku z kolejną zmianą przepisów (wszedł w życie za 103a ustawy emerytalnej) - decyzja z 15 września 2011 r. Ustawą z 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U, Nr 257, poz. 1726 ze zm.) dokonano nowelizacji ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w wyniku której zmieniono przepis art 103 ust. 1 i ust. 2 oraz dodano art.103a. W rezultacie zniesiono możliwość pobierania świadczenia emerytalnego bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą osobom, którym organ rentowy przyznał emeryturę po 8 stycznia 2009r. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. emeryci, którym ZUS przyznał emerytem przed 1 stycznia 2011 r. mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji szyli do 30 września 2011 r. W dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny w sprawie K 2/12 orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U, Nr 257, poz. 1726 ze zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został opublikowany 22 listopada 2012 r. W dniu 26 listopada 2012r. ubezpieczona, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego zgłosiła wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zawieszenia emerytury i o podjęcie wypłaty emerytury od 1 października 2011 r. wraz z odsetkami. Decyzją z 21 grudnia 2012 r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury od 22 listopada 2012r. tj. od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Decyzją z 26 marca 2013r. organ rentowy na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a. odmówił ubezpieczonej uchylecia decyzji z 15 września 2011 r. w części, w jakiej decyzja zawiesza prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012r.

Sąd okręgowy rozważył, że B. H. po raz pierwszy nabyła prawo do emerytury w 2006 r. gdy obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu. Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym, prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywa je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. W konsekwencji, ubezpieczona nabywając prawo do emerytury nie mogła łączyć pracy zarobkowej u dotychczasowego pracodawcy z pobieraniem świadczenia emerytalnego bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Dlatego też decyzja przyznająca jednocześnie zawieszała prawo do emerytury. Natomiast 13 listopada 2012r. Trybunał Konstytucyjny wydał w sprawie o sygn. akt K 2/12 wyrok, w uzasadnieniu którego zastrzegł, że badał wyłącznie, czy ustawodawca mógł na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2011 r. mógł rozciągnąć stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS - przepisu ustalającego nową treść ryzyka emerytalnego - na sytuacje

przeszłe wobec osób, które już nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. czyli w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. Zapadły w dniu 13 listopada 2012 r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnosi się zatem jedynie do tych osób, które wyżej wymienionym, krótkim okresie, po raz pierwszy miały ustalone prawo do emerytury, bo tylko one uzyskały prawo nabyte niezawierające wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. W konsekwencji uznać należy, że ubezpieczona, w stosunku do której po raz pierwszy ustalono prawo do emerytury w 2006 r., a zatem poza okresem wskazanym przez Trybunał Konstytucyjny nie może zasadnie żądać wypłaty emerytury poczynając od 1 października 2011 r. wraz z ustawowymi odsetkami skutecznie powołując się na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., bowiem wskazane orzeczenie nie będzie miało zastosowania. W dniu 26 listopada 2012 r. ubezpieczona w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. wniosła o wznowienie postępowania zakończonym prawomocną decyzją z 15 września 2011 r. Zgodnie z art. 145a § 1 k.p.a. można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową, lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. Jednak w stosunku do ubezpieczonej, która nabyła prawo do emerytury w roku 2006 Trybunał nie orzekł o niezgodności z Konstytucją aktu normatywnego, na podstawie którego zwieszono jej prawo do emerytury od 1 października 2011 r. a zatem brak było podstaw do wznowienia postępowania i podjęcia wypłaty od 1 października 2011 r.

Apelację od wyroku wywiodła ubezpieczona wnosząc o jego zmianę poprzez przyznanie świadczenia za okres od 1.10.2011 r. do 22.11.2012 r. wraz z odsetkami podnosząc, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. K 2/12 powinien być podstawą zmiany zaskarżonej decyzji ZUS oraz wyroku Sądu I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja ubezpieczonej jest nieuzasadniona. Argumentacja sądu I instancji wskazująca na brak podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji ZUS jest prawidłowa i w pełni podzielana przez sąd apelacyjny, zaś rozstrzygnięcie jest zgodne z ugruntowaną linią orzecniczą. W uzasadnieniu apelacji ubezpieczona stwierdza, że wniosek o emeryturę złożyła 6 maja 2009 r.. Twierdzenie to jest niezgodne z przedstawioną sądowi dokumentacją ZUS. Wynika z niej bowiem jednoznacznie, że ubezpieczona przedmiotowy wniosek złożyła 30 stycznia 2006 r. (k.9 akt ZUS), a decyzja przyznająca jej prawo do emerytury została wydana 9 marca 2006 r. (k. 65 akt ZUS). W tej właśnie dacie B. H. nabyła prawo do emerytury. Okoliczność, że prawo do pobierania świadczenia zostało jednocześnie zawieszono z uwagi na kontynuowanie przez apelującą zatrudnienia nie zmienia tego faktu. Tak jak wskazał Sąd I instancji, przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej w dniu wydania decyzji przez ZUS przyznającej ubezpieczonej prawo do emerytury stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego, zatem skarżąca miała pełną świadomość konieczności rozwiązania stosunku pracy w celu uzyskania świadczenia. W wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507) uchylono art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej w wyniku czego, ustawodawca umożliwił jednoczesne pobieranie emerytury i pozostawanie w stosunku zatrudnienia. Z tej zmiany przepisów skorzystała B. H. i na podstawie decyzji z 8 maja 2009 r. podjęła zawieszoną wcześniej emeryturę. Kolejna zmiana przepisów dokonana przez ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła do ustawy emerytalnej przepis art. 103a, na mocy którego prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego, przez co świadczenie zostało ponownie zawieszono. Zgodnie z uzasadnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. wyrok ma zastosowanie do osób, które prawo do emerytury nabyły w okresie 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. z tej przyczyny, że treść ryzyka emerytalnego z tego okresu nie przewidywała konieczność rozwiązania zatrudnienia dotychczasowym pracodawcą,

zatem nowelizacja z dnia 16 grudnia 2010 r. stanowiła dla nich zaskoczenie i godziła między innymi zasadę zaufania obywateli do państwa i prawa przez nie stanowionego.

Z kolei osoby, które nabyły prawo do emerytury przed 8 stycznia 2009 r. w celu uzyskania świadczenia emerytalnego zobowiązane były rozwiązać dotychczasowy stosunek zatrudnienia. Apelująca będąc w pełni świadoma obowiązujących w tamtym okresie przepisów nie pobierała emerytury i w dalszym ciągu pozostawała czynna zawodowo. Następnie po liberalizacji ustawy emerytalnej skorzystała z nowego prawa i, niejako przy okazji i podjęła zawieszoną wcześniej emeryturę. Późniejsze wprowadzenie art. 103a ustawy emerytalnej z całym przekonaniem pogorszyło sytuację ubezpieczonej, jednak w żadnej mierze nie stanowiło naruszenia zasady ochrony praw nabytych ani zasady zaufania obywateli do prawa, co w konsekwencji powoduje, że wskazane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie może stanowić podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji, a tym samym wyroku Sądu I instancji.

Zważając na powyższe sąd apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonej.